

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			

Augusztus 20.

Kiváló és nagy jelentőségű ünnep köszönt ránk a mai szent nappal.

A magyar nemzetnek, az e hazában élő minden népnek emlékünnepe Szent István király napja, mert akkor hálással emlékezünk arra a bölcs férfura, aki nekünk az Árpád hős karjaival megszerzett hazát megerősítette, hozzá ezredévre biztosította és megigáthatatlan alapköre építette.

Ez a sziklaszilárd alap: a keresztény hit, amelynek apostolává lett a maga is szent életű király, aki isteni ihlettel érintett lángelméjével bölcsen belátta, hogy a magyar nemzet csak úgy kerül el a hun és avar elődeinek szomorú sorsát, ha a keresztény hit oltalma alá huzódik, ha a nyugoti műveltség csarnokába tér és ha a vad-harcok helyett a békés és áldást hozó munkát ismeri el és őszerejét erre használja.

Nincs még egy nemzet, amely történelmében oly fényes lapot tudna

fölmutatni, mint az a lap, melyet Szent István tölt be Klió érckönyvében.

Ezért van az, hogy bár immár ezer év viharzott el a nemzet léte fölött, de azért a multak távolából is égi fényvel, kellemes derűvel int felénk annak a szent alakja, aki a keresztet magasra tartva hirdette a szeretet vallását; aki édes magyar nyelven osztotta az apostoli hit áldásait; aki a pápai koronával megnyitotta a magyar királyok diszes sorozatát.

Nem volnánk méltó fiai e bérczel kerített szép hazának, ha nem tudnók *augusztus huszadikának* jelentőségét; a háládatlanság átka nyomná lelkünket, ha elfelejtjük azt, aki magvetője volt a magyar keresztény világnak, építője a magyar államnak és megalkotója a magyar királyságnak.

Ezért szent ünnepe a keresztény magyaroknak és *nemzeti* ünnepe a magyar népnek augusztus 20-dika, Szent István király napja. És bár az ő történelmi jelentőségű nevezetes ténykedései feledhetlenné teszik nevét, emlékét, mégis a mindenható és bölcs

Isten rendelt nekünk egy ereklyét is tőle, amely mint oltárkép őrszi és ujítja bennünk dicső emlékét.

Ez a Szent Jobb, István királynak épen talált és annyi évszázadon át kegyelettel megőrzött jobb karja, amely szent ereklyét ma tizezrek kíséretében és áhitata közepette hordanak körül az ország főpapjai a fővárosban és a nép hódolattal borul le a bölcs, a szent király ereklyéje és kitörülhetetlen emléke előtt és a vallásos magyar ajkáról felzokog a bubánatos szent ének:

„Ah, hol vagy magyarok tündöklő csillaga,
Ki voltál valaha országunk istápjája!
Hol vagy István király? Téged magyar kíván,
Gyászos öltözetben Te előttem sirván.”

Mily érzélem teljes, mily igaz hangu ének, benne a remény, a hívó szó és a hála érzelme.

Ma is nyiljék ki érző szívünk, ma is forduljunk bizalommal a szent király felé és ígérjük meg, fogadjuk meg, hogy őt mint mintaképet követjük az igaz vallásosság gyakorlásában, hogy őt, mint vezérsillagot kísérik a haza iránt való szent kötelesség teljesítésében: úgy meglegedett és boldog

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

A Földközi-tengeren.*)

(Fiumétől — Gibraltárig.)

Irtá: Vértési Károly.

Az Adriai-tengeren, habár ismételve hajózik most végig, ismerős parti képeket sehol sem látok, hajónk annyira a tenger közepén jár. Ég és víz, semmi más, a meddig elér az ég alja, akár egy világtengeren. Csak az Ot-rantói-szorosnál léptek kissé előtérbe a partvidékek, kéklő hegyek, később, Szicília-sziget felé közeledve, Európa legmagasabb (3369 méter) tűzhányó hegye, az Etna bukkan fel. Sokáig látjuk a Cataniai-öböl fölött. Catania tartományának a tenger szélén lévő nevezetes, messze tekintő hegyének a lávaömlések által megnyujtott lejtőit, elhagyatott ösvényeit. Huszonöt évszázad alatt mintegy százszor bömbölt, hányt. A hitrege szerint Vulkán itt készítette Jupiter számára a villámokat. Az Etna városokat pusztított, emberéletet oltott ki, mikor szórta magából a füsttel kavart tüzet. Egyszer (1183) tizenötezer, másszor (1669) huszezer,

*) Szerzőnek sajtó alá rendezett, Amerikáról szóló nagy művéből.

még másszor (1693) hatvanezer ember veszett el a féktelenkedésekor.

Az Etnának a XIX században hét nagyobb kitérése volt. Félelmesen dübörgött a föld gyomra s esínált a nagy természet fenséges tűzijátékot, de azért az emberek nyaralót építenek a lejtőkre, faluk, városok az olvasztó kemence közelében, 300,000 ember játsza a lámpa fényére gyülekező bogarak és tapadó lepkek szerepét. Láttuk a hegy felső részét hóval borítva, az óriási fákla nem volt meggyujtva, kénes füstoszlop nem tört elő, a föld belsejében lévő titkos erők elcsendesedtek. Békésen ettek körülötte az emberek.

A földrengések és vulkánikus kitérések sok embert pusztítottak el, minduntalan hallunk erről, legujabban is. Abban az időben (1902. év májusában) mikor Martinique pusztulása volt, olvastam a pusztulásoknak egy szomorú statisztikáját, mely szerint a Vezuv 79-ik évi (Kr. u.) kitérése óta 651.600 ember lelte borzasztó halálát. Azt hiszem, hogy több az, amit nem tudunk, mint ami följegyzésekben van.

Víz szélén regényesen fekvő olasz városok vonják magukra a tekintetet. Reggiót és Messinát közelítjük meg. A látkép mindakét parton igen szép s egy összefüggő egészet képez, közepén a Tirrheni-tenger, az ég azurját vissza-

tükröztető kék vizével, mely itt szárazföld és sziget között három kilométernyire szorul össze.

A tengerek és tavak színváltozásának az okairól sokat vitatkoztak a természetbuvárok, de még sem hozták tisztába azt, vajjon vegetári vagy élettani alapokra fektessék az okokat. Legujabban Aufsess foglalkozik kísérletezéssel. Mi gyönyörködünk addig abban, amíg a víz, az ég kék színét elnyeli, vagy a természet-tudós nyelve szerint: nem nyeli el.

A sziklás hegyek alján, tenger partján, vasuti vonatok szaladgálnak, elbujnak a kö-tömegek mögé s alá, majd meg előtűnnek. A távolsághól nézve, összezsugorodva a vonatok aránya szemünkben, mintha hegyi óriások gyermekeinek játékszerei volnának.

Szép hegyalakúások, világitótornyok a vízben előugró sziklákon, vízbe zuhant kötö-megek. Egy ronesesá vált viatorlásnak az előlső része áll ki a vízből, igen alkalmas emlékeztető nemesak arra, hogy mérhetetlen kinesek veszték el a tengerben, hanem az amerikai utunk elején arra is, hogy az emberi életnek milyen gyorsan következhetik be a mulandó-sága. Veszély nem fenyeget e pillanatban. A parti gőzhajózás élénk.

A tengeri rablók által alapított, a kereszt-tes háborúk idejében gyors virágzásnak indult

lesz az ország minden lakója, virulni fog a haza, mert a szent király példája nyomán csak erény virágok nyílnak és boldogító gyümölcsöt teremnek. E hitben és reményben üdvözöljük és ünnepeljük *augusztus huszadikát!* . . .

Szent István.

Kettős fénykoszoru övezi homlokát: a korona fénye s a szentek glóriája.

A magyar királyság s a magyar keresztény egyház megalapításával szerzett halhatatlan érdemet arra, hogy nevének nagy ünnepet szenteljenek.

Glóriás alakja a növekvő idővel együtt nagyobbodik. Emlékezetének fénye annál tündöklőbb, minél komorabb fellegek tornyosulnak a haza egére.

A török uralom zord idején eképen szállt hozzá a vallásos és hazafias érzésből összolvadt áhitat fohászokdája:

„Ah, hol vagy magyarok tündöklő esilaga, ki voltál valaha országunk istápjája?

Hol vagy, István király? Téged magyar kíván, gyászos öltözetben te előtted sirván . . .

Tekints, István király, szomoru hazádra, fordítsd szemeidet régi országodra!”

Ez az ének hangzik országszerte ma is, mikor Szent István ünnepét ünnepeljük.

Legendás alakja jelenjék meg előttünk.

Ezer esztendeje épen, hogy a honfoglaló Árpád az új haza földében sirba költözött.

Az első ezer év utolsó tizedeiben szilaj, harcias őseink, „mint földet rázó viharok“, „a porba omlott Európa homlokán tomboltanak“. Keserves okulások után Géza fejedelem idejében megkezdődött a békés szelidülés kora. Életkérdés volt, hogy a laza szervezetű, pogány magyarság beletörjön az európai keresztény polgárosodás kötelékeibe. Géza fejedelem az átváltozás megszemélyesítője. Ő még elég hatalmas urnak tartotta magát, hogy egyszerre két istennek is áldoz-

hasson: az ősi pogányság s az új kereszténység istenének.

Amit ő fél hittel megkezdett, fia István egész hittel, ifju lelkesedéssel folytatta, s egy időre be is fejezte.

Esztergomban született 976-ban. „Bölcsője fölött keresztény anya imádságai virasztottak“. A szánt-szándékkal vértanuhalált halt Adalbert prágai püspök plántálta fogékony lelkébe az új vallás zsengejét. Annak a kornak az eszméit szívta magába, mely vezeklőket, remeteket, martirokat, csodatévő szenteket szült. Kevésbe mult, hogy martíromságot nem szenvedett, de csodatévő szentté magasztosult ő is.

Alig mult husz éves, mikor 997-ben népének fejedelme lön.

Fejedelme és apostola.

Négy évvel később, a második ezredév első esztendejében, megkoronáztatta magát, s lön a magyarok első *apostoli királya*.

A korona elnyerésében II. Szilveszter pápánál hathatós szöszölői voltak. Nemcsak az ékezzavú Asztrik apát, hanem azok a beszédes tettek is, amelyek István hittérítői lángbuzgalmáról tanuskodtak. Meg is mondta a pápa Asztriknak: „Nekem csak a címem „apostoli“, de a te urad valóságos apostol.“

De sem a magyar királyság, sem a magyar keresztény egyház alapítása nem történt ellenállás nélkül. Nem ez új intézményektől idegenkedett a magyarság, hanem gyűlölte eredetüket s meghonosításuk módját és eszközeit. István mellett első sorban az idegen lovagok állottak, s a térítő szerzetes nyomán ott járt a dézsmaszedő, az adószedő.

Büszke heveség mérséklő józansággal és érett bölcsességgel párosult mindig a magyarban. De ősidőktől fogva soha ki nem alvó lánggal ég szívében a szabadság szeretete.

Ez irányította legfőképpen Koppány somogyi vezérnek, Gyula erdélyi vajdának s Ajtonynak, az Alsó-Duna és Tisza vidéke urának István ellen vívott harcait. Már ez ősi ellenzékiek szívében, ajakán ott hangzott, amit a költő Zrínyi eképen harsogott elleneink

fülebe: „Egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalóbbak“ . . . „Ne bántsd a magyart!“

Az első nemzeti ellenállásokat idegen segítséggel letiporta ugyan az első apostoli király, de halála után már a nemzeti erő diadalmaskodott. Utóda, az idegen származású, idegenekkel cimboráskodó s az ország szabadságát áruba bocsátó Péter idején már így tört ki a szabadságát féltő magyarság féktelen indulata: „Meg kell ölni a püspököket és az egész papságot! Le kell vágni a dézsmalót! Vissza kell állítani a pogányságot! El kell törülni az adót! Péternek pedig németjeivel és olaszaiával vesszen hire mindörökre!“

Végre második szent királyunk, igaz nemzeti fejedelmünk: szent László bölcsesége annyira megszilárdította a királyság és kereszténység alapját, hogy rajta rendületlen áll fenn az ezer évet túl élt Magyarország.

Áldott legyen szent István „dicsőséges szent jobb keze“, mely alapköveit lerakta a keresztény Magyarországnak!

„István király, fordítsd szemeidet régi országodra!“

Első mulatság a Rákóczi szobor alapja javára.

Megmozdult az ország a lelkes szózatra és mindenünnen érkeznek adományok a Rákóczi szoborra. A magyar társadalom ébren tartja a hazafias dolgokat, az ifjak buzgólkodnak az első sorokban. A Bezdánban szünetelő tanuló ifjuság volt az első, mely műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságának a tiszta jövedelmét a Rákóczi szobor alap javára juttatta. Következnek utána mások, a „Zombori Magánkerékpárosok“, az „Iparos Dalárda“, mely már jelezte, hogy műkedvelői előadást fog tartani a szobor javára. Vajha a megyében minél többen követnék a példájukat. Ugy halljuk, hogy Vértesi Károly a szoborbizottság elnöke, a szoborbizottság nevében közelébb fel fogja hívni az összes megyei társasköröket, hogy egy-egy mulatságuk jövedelmét szánják a megye székhelyén felállítandó Rákóczi szoborra. A

Messina város érseki székhely most, egyetemmel. Ebben a szorosban a csizmaforma Itália lábujjhegyénél csapott egykor össze és egymásra a római és pún batalom. Seylla és Charibdis, az ókori világ két félelmetes szirtfoka se rémiti már a hajósokat. Lefokozták a tengeri szörnyek nagyságát és veszélyességét. Századok folyama zudult rájuk, tördelt. A mellettük lévő sarlóalaku, éjszokról és délről jövő áramlatok találkozásától forgatagos öblöt is könnyen elkerülik már a hajósok. A nagy idők során sok megváltozik, elkopik. A vízjáróművek pedig Odysseus árbocos, vitorlás, evezős bárkájától mennyire tökéletesedtek, legjobban látjuk ime hajónk, a Pannonia képéről. — Az aranyozott magas quadrigák helyett pedig ott a parton — szalonkocsik.

A Lipari-szigetek csoportja Éjszak felé van, de a mi tekintetünk, messzelátónk Nyugaton a festői Palermót keresi. Két napi és hat órai hajózás után elérjük. Szárnyaió sirályok kísérek utunkban.

A római hírnévnek az emlékeivel telt Szicília sziget ahhoz a szép világhoz tartozik, mely Homér óta megbűvöli a sziveket. Volt módunk derült szép időben, a kellemetes nyári esten a város regényes fekvésében, narancsligeteiben gyönyörködni. Az aranyalmát termő

kertek lehettek a hesperidák, az éj nimfáinak lakhelyei. Házoszlopokat látok, melyekre acarthusok kusznak fel, tüskéken rózsák. Horgonyt vetve, huszonnégy órán túl tartott hajónk megállapodása Palermo előtt. A kikötőben egyéb óceánjárók között örömmel pillantottam meg a „Kolozsvár“-t. A füst gyengén száll fel a kúrtójából. Más hajónak itt van a tanyájuk, ahol elpihennek. Mély szavu kúrtók szólnak. Két evezőstől hajtott számos bércsónak rajzolta körül a hajónkat. A hullámfodrok csacsogtak, csobogtak.

Ki becsónakázás. Érdekes esti séta a pálmásoros és oszlopesoportozatos vizparton, a Foro Italicón, vagyis Marinán. Megfigyelem, parton a tengeri utazóknak ismeretes ringó lépteit. Hallgatom a derült kedélyű nép hangos nevetésre fakadását. Nappal a nap fényében, este, mikor bibort ölt fel, éjjel fényes kivilágítás mellett sok érdekeseget, szépet látok. Angol kendős kalappal nem hiányzik. Vasárnap volt.

A hajó fedélzetéről nagyon szépnek látjuk az enyhe éghajlatu Palermót. La Felice a neve. Boldog Palermo. A kivándorlók, kiket felszed hajónk, meghazudtolni látszanak a régiebb időből való mondást. A koldus is, kinek nem főznek semmiféle házban, udvarban s aki

a kőparton az Uristenre bizza az alamizsna megfizetését.

A város háttérében 610 méter magassággal a pupos Pelegrino, Zarándok hegy, mely vihártól védi az alatta hosszukás négyszögben épült várost, mely évenként sok zarándokot vonz ide turisták képében.

Palermo a Conca d'Oro-ban fekszik, az Arany Kagylónak nevezett kör alakú síkságon, amely olyan termékeny, hogy az olasz közmondásnak is használja, mondván: termékeny, mint Palermo. Sötétké égborult fölénk, mely Olaszország sajátossága. Költők énekelték meg.

A csendes város, mintha kékeszöld zománc vonná be. A kopár szirtnek alján zöld szegély, melyből nyárilakok fehérlenek ki.

Viz és hegy.

Nézzük a dom éktelen kupoláját, hallgatjuk harangjának mély hangját. Szent Rozáliáról van nevezve a székesegyház, Palermo védszentjéről. Ez a bájos szűz, női remete, a Monte Pelegrinon élt áhitatosságban. A monda szerint 500 év után megtalálták holttestét egy barlangban, teljesen ép volt az. Behozták a városba és a halálvész megszűnt. (1664.)

(Vége köv.)

bezdáni fiatalság hazafias lelkesedéséről tanuskodik ez a szép levél, melyet a 80 koronányi tiszta jövedelem beküldése alkalmával intéztek a szoborbizottsági elnökhöz, melyet egész terjedelemben ime közlünk az ügy érdekében:

Tekintetes

VÉRTESI KÁROLY úrnak
a „Rákóczi szoborbizottság“ elnökének

ZOMBOR.

Mélyen tisztelt Uram!

Van szerencsénk a mai postával f. évi augusztus hó 10-én tartott műkedvelői előadásunk tiszta jövedelmét 80 koronát a szobor-alap javára beküldeni. Legyen ez egy szemcse az emlékműben, s bár az összeg csekély, fejezze ki önzetlen szeretetünket és halánkat bujdosó és most már honába megtért fejedelem iránt. Örvendünk, hogy alkalmunk nyílt, nemcsak szóval, hanem tettel is bebizonyítani, hogy szívünkbe véstük nemzetünk nagy hőseit és vértanúit, hogy a történelem tanításai nem hullottak átlatlan földre, hanem örök emlékezetünkben maradtak.

Arra kérjük tehát a mélyen tisztelt Elnök urat, ki újolag oltárt épít a magyarságnak, hol hazafiaságának áldozhasson, csatolja csekély összegünket a szoboralaphoz. Legyen ismét egy oltárunk, ahova, ha irigység és pártviszály ismét megbontaná e haza egységét, imádkozni meheszünk, hogy erőben gyarapodva, Rákóczi szellemétől áthatva folytathassuk azt a százados harcot, melynek a fejedelem egyik nagy vezére volt.

Hazafiúi üdvözléssel a „Bezdáni Tanuló Ifjuság“ nevében

Nagy Jenő,

III. éves orvostanhallgató,
főrendező.

H i r e k .

REGÉT REGÉLEK . . .

*Regét regélek újat,
Regét regélek én.
Oly bánatosat búsat,
Bús álmok éjjelén.
Ében hajú leányka,
Beszédes ajkival . . .
Regéljen róla lantom.
Legyen övé a dal . . .
Legyen övé a dal.*

*Miről tavasz mesélget,
Súg-búg virág nekem,
Ellestem a meséket,
S dalokba ültettem.
Tavasz-virág, ó lányka,
Te rólad mond regét . . .
Te rólad dalok én is,
S legyen a dal tiéd,
Legyen a dal tiéd.*

*S szellő néhány foszlányt a
Dalból feléd ha hord,
Mégérted-é majd lányka,
Mit rejt a pár akkord?
Ne értsd! ne értsd! ne érezd!
S ha majd e szív kiég,
Akkor tudd: voltam én is,
S a „volt“ emlékékep
Legyen dalom tiéd!*

SCHMIDT BÉLA.

A király születésnapja.

Hetvenhatedik születésnapját e hó 18-án érte meg az ősz fejedelem, I. Ferenc József, a magyarok királya s Ausztria császára. Az a több mint háromnegyed század, amely életéből már a múlté: állami s családi tragédiák szomorú sorozata. És a mult szenvedéséért vajjon nyújthat-e vigaszt a fejedelmi aggyastyannak a sivár jelen, az ismeretlen jövő? Vigasztalást csak abban találhat, amit a költő akképp fejez ki: „A nép szeretete a legdicsebb fejedelmi kinszalom“. A magyar nemzet is szeretettel, bizodalommal övezi koronás királyát s a jövő bizonytalanságának aggodalmaival szemben azért fohászodik, hogy mennél hosszabbra nyujtsák a párkak I. Ferenc József élete fonálát.

Hivatalvizsgálat. Popp György kir. tanácsos, pénzügyigazgató a mult vasárnap megvizsgálta a topolyai kir. adóhivatal ügykezelését és a tapasztaltak felett a vezetőknél teljes meglegedését fejezte ki.

Uj jegyző. Folyó hó 14-én volt a szeghegyi községi jegyző választása. A 13 pályázó közül egyik legerősebb aspirans, Gerber Miklós odavaló aljegyző a kandidálás előtt visszalépett, mire Császár Péter főszolgabíró mind a 12 pályázót kandidálta. A választók azon része, akiknek Gerber visszalépése nem tetszett, a választási helyiséget elhagyta és a visszamaradtak egyhangulag dr. Tausz Fülöp topolyai gyakorló-ügyvédet választották meg jegyzőnek.

Közös konyha. A zombori tisztviselők fogyasztási szövetkezete felhívja mind azon köz és magántisztviselőket, kik a közös konyhában résztvenni óhajtanának, ebbeli szándékukat Inhoff Józsefnél, a vármegyei gazdasági egyesület titkáránál, mint fenti szövetkezet igazgatósági elnökénél levelező-lap útján bejelenteni sziveskedjenek. A jelentkezők a szeptember hó elején megtartandó értekezleten fogják a további teendőket megállapítani.

A szent István templom

bucsuja. Ma van a zombori szent István templom bucsuja. A tartandó isteni tisztelések sorrendje a következő: Reggel 6 órakor énekes mise, 8 órakor csendes mise lesz. Fél 9 órakor német. fél 10 órakor pedig magyar szentbeszéd lesz, melyet ünnepélyes szentmise fog követni. A nagymise alatt a polgári kaszinó dalárda énekel. Délután bunyevác szentbeszédet és ünnepélyes litániát tartanak. A hivatás ezen a napon a szokásos föltételek mellett teljes bucsut nyerhetnek.

Zászlószentelési ünnepély.

A szondi önkéntes tűzoltó-testület 15 éves fenállásának emlékére e hó 24-én és 25-én jubileumi és zászlószentelési ünnepélyt rendez. Az ünnepély másora a következő: 1907. augusztus 24-én: d. u. 4—8 óráig vendégek fogadása a vasutállomáson. Este 8 órakor gyülekezés az őrtanya udvarán, 8 $\frac{1}{2}$ órakor lampionosmenet a zászlóanyához: Thurszky Jánosné úrnőhöz az egyleti zenekarral, 9—12 óráig ismerkedési estély a községi nagyvendéglőben. 1907. augusztus 25-én: reggel 4 órakor „Ébresztő“ az egyleti zenekarral, 5—6 óráig diszgyakorlatok, 7—8 óráig vendégek fogadása a vasutállomáson, 8 órakor gyülekezés az istentisztelet-hez az őrtanyán, 9 $\frac{1}{2}$ órakor ünnepi szentmise a róm. kath. templomban, ünnepi beszéd, zászlószentelés, a zászlószegyek beverése a templom-téren, 11 órakor a „Szondi Önk. Tűzoltó-Egylet“ diszközgyűlése, s a szolgálati érmek kiosztása, 1 órakor diszzebéd a községi nagyvendéglőben, 9 órakor táncmulatság a községi nagyvendéglő helyiségeiben. Belépti-díj személyenként 1 korona. Tűzoltók belépti-díjat nem fizetnek.

A szabadkai szociálista párt-

titkár. A szabadkai összmunkásság e hó 15-én tartotta meg a titkárválasztást. Nagy többséggel Forgács Dezsőt választották meg, akit annak idején az egyetem tanácsa örökre kizárt az egyetemről, mert nyilvános üléseken szociálista beszéddel iparkodott társait megnyerni a forradalmi eszméknek.

Uj aljegyző. Az üresedésben volt apatini aljegyzői állást Vrablicza Dezső bajsai lakossal töltötték be.

Vége a nyárnak.

Meteor írja: Augusztusban a jellegzetesebb változást a 20—21-iki csomópontok hoznak csapadékkal, esetleg szellel, de meg mindig elég meleg idővel. Nagyobb lehűlést, esetleg viharos jellegű változást a 25-iki csomópont van hivatva bevezetni, mely a nagyobb nyári melegnek is véget vet, amelyből az idén ugyan nem jutott sok, amit leginkább az bizonyít, hogy az ellen a világ legérzékenyebb hőmérői, akik minden fokot úgy a nulla alatt, mint e felett legalább ötszörösen szokták mutatni, a riporterek sem panaszkodtak, sőt júliusban inkább bundát emlegettek, semmint a Tátra hős barlangjait. Augusztus hó hátralevő csomópontjai 20—21—22—23—24—25—30-ra esnek. Szeptember hava bár elég kedvezőnek ígérkezik a bolygók részéről, de a nyári meleget még sem lesz képes pótolni. A 7-ik csomópontkor igen ellentétes hatások érvényesülnek, de meleg jelleggel, amit követőleg állandóbb idő érvényesül, egészen majdnem a 18-ik csomópont hatásköréig s ez is lesz e hónapnak a legkellemesebb része. 18-ik csomópont már csapadékos jellegű, a 21-iki pedig lehűlést, esetleg élénkebb szeleket, sőt vihart is hozhat, melyet követőleg ismét tűrhetőbb időt kapunk kisebb változásokkal. Egészen véve szeptember hava elég kedvezőnek ígérkezik a terményekre nézve, eltekintve attól, hogy egy-két viharok létesülése sincs kizárva.

Felső kereskedelmi iskola

Szabadkán. Mint értesülünk, Szabadka város régi vágya, óhajta, a felső kereskedelmi iskola teljesedésbe fog menni. Az egész ügyet a szabadkai Kereskedelmi Egyesület vette a kezébe és az általa adott tervezet az iskola felállításának biztos garanciája.

Óriási vihar.

Bácskeresztúron szombaton éjjel veszedelmes vihar tombolt, mely alkalommal a villám több ízben lecsapott; két esetben pedig tüzet is gyújtott. Egyik helyen a lecsapott villám egy asszonyt gyermekestől kivetett az ágyból, akiknek azonban, szinte hihetetlen, az ijedségen kívül komolyabb bajuk nem történt. A toronyból látható volt, hogy a környéken 8—9 helyen égett a villám által gyújtott tűz. A lakosok az egész éjet nagy remegés közt talpon virasztották át.

Sikkasztó szücsmester.

A budapesti Perl és Klein cég a mult héten átadott egy nagy csomó árut bizományba Heller Józsefnek. Mult az idő, de a cég hiába kérte az eladott árukért a pénzt vagy magát az árut, a szücsmester nem tudott elszámolni. Utóbb már nagyon sürgették, erre a szücsmester — nem érezvén lába alatt a biztos talajt — becsukta műhelyét, aztán megszökött. A cég, amely körülbelül kilencszáz korona kárt szenvedett, feljelentést tett a sikkasztó szücsmester ellen, akit a budapesti főkapitányság megkeresésére rendőrségünk letartóztatta és átkísérte az ügyészséghez. Heller Józsefet e hó 17-én a hajnali vonattal felszállították Budapestre és átadták az ottani ügyészségnek.

Csalás a csantavéri állomá-

son. Szabadka város mázsálót állított fel a csantavéri állomáson a szállítandó állatok megmázsálása végett. A mázsálási díjakat bárcakönyvvel szedték be s ezzel nyugtázták. A mázsálást a csantavéri állomásfőnök ellenőrzése mellett egy vasuti alkalmazott végezte. Feltűnt, hogy dacára a nagy forgalomnak, oly kevés a mázsálásból befolyó jövedelem. Különösen pedig feltűnt az, hogy a feleknek a nyugtát nem a bárcakönyvből kiszakított lapon, hanem tiszta fehér lapon nyugtázzák. A mult szombaton azután a város kiküldöttéi kint voltak Csantavéren és a feladási bárcákat összehasonlítva a mázsálásért elkönyvelt díjakkal, megállapították a csalást. Sokkal kevesebbet számoltak mázsálásért, mint a mennyi mázsálás tényleg megtörtént. A várost így körülbelül 1000 korona erejéig károsították meg.

Gondnokság.

A szabadkai kir. törvényszék, Hanák István csantavéri lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

**A csikszeredai vasuti bal-
eset.** Az összes fővárosi lapok megemlékez-
tek arról a nagy vasuti szerencsétlenségről,
mely a múlt héten történt a Csikszeredától
nem messze fekvő hegyi uton. A vonat le-
zuhant a töltésről és óriási szerenese, hogy
az utasok között a zuhanás nem okozott na-
gyobb szerencsétlenséget. Így is tiz súlyosan
sebesültön kívül egy halottja van a vasuti
balesetnek és ez a halott bácskai. Földink ha-
lálát a sors a maga szeszélyességével rendezte.
Igazán a balsors vitte arra a helyre, ahol a
szerencsétlenség történt. A halott Berger Ká-
roly Lajosné, a keszthelyi gazdasági akadémia
tanárának felesége, Wolf adai községi bíró
leánya. Bergerné véletlenségből került Csik-
szeredára. Ugyanis jelenleg ott lakik a sógora:
Frankl Bódog csikszeredai földmives iskolai
igazgató, akit nemrég az adai földmives is-
kolához helyeztek át és aki szeptemberben el
is foglalja új állomáshelyét. Épen most készü-
lödtek Adára költözni és Berger Lajosné azért
utazott Csikszeredára, hogy sógoranjának a
pakkolásnál segítsen. A katasztrófa napján
együtt kirándulást tettek a reggeli vonattal
Frankl Bódognéval és ennek öt éves kis fiával
a gyimesi szoros megtekintésére. Még pedig
azon a vonaton utaztak, amely később a sze-
rencsétlenséget előidézte. Bergerné holttestét
felboncolták és megállapították, hogy bal mell-
kasa betört és ennek következtében halt meg.
Holttestét Adára szállították és nagy részvét
mellett helyezték örök nyugalomra. A kesz-
thelyi gazdasági akadémia és az adai m. kir.
földmivesiskola koszorút helyeztek az elhunyt
ravatalára.

A bajai bank milliója. A bajai
bank által „megütött” 1,100.000 koronás fő-
nyeremény ügyében a szakértők befejezték
vizsgálataikat s véleményüket f. hó 12-én a
hivatott bíróság rendelkezésére bocsajtották.
Dr. Kossuthy Tamás, az orsz. chemiai inté-
zet igazgatója e végből felbeszakította szün-
idejét. A bajai bank könyveiben előforduló
vakarásokat és tintapecséteket, amelyek a kri-
tikus sorsjeggyel feljegyzési helyein következe-
tesen mindenütt előfordulnak, különféle vilá-
gításban és különböző készülékekkel lefény-
képezték, illetve vegyileg felbontották, úgy
hogy a pecséttel elfedett számok láthatóvá
váltak.

Cigánygyilkos Szilbácson. Nagy
hírnévek örvend a szilbácsi cigánytrupp, isme-
rik őket az egész országban, s ha a hivatalos
rendőri közlönyben körözik annak egyes tag-
jait, biztosra vehetjük, hogy azok itthon vígan
élnék és szabadon üzik vakmerő családjaikat.
Összekötetésben vannak az ország összes
cigányaival, akik szállítják a hiszékeny áldo-
zatokat, kiket itt szépen kifosztanak és a tete-
jébe még jól el is vernek, úgy hogy az a
szegény jámbor vidéki örül és hálát ad az
Istennek, ha ép kézláb menekülhet Szilbács-
ról. Nemrégiben egy hálaadó levél érkezett
a kulai állomás vezetőjéhez, melyben ezer
köszönetet mondanak Horváth György állo-
másfőnöknek, hogy kiszabadított egy zentai
családot a veszedelemből, kiket óva intett,
hogy el ne menjenek a szentkuthoz, mert
veszve vannak. A múlt héten is egy ilyen
csalásból befolyó összesen való osztózkodás
közben összeszólalkoztak a főcinkosok, a híres
Béba és rokona, Vladiszav Tóni, aki már
gyilkosságért 6 évet töltött Nagyszében falai
között, az összekoccanás oly heves volt a
bulkeszi csárda előtt, hogy a hercules ter-
metű Bébat a nemkevésbé hatalmas Tóni
egy fejbe teremtette egy löcsesél és utána
egy megszurta, hogy az ötödnapra kiszen-
vedett. A tettest e hó 9-én erős csendőri
fedezet mellett bekísérték a palánkai járás-
bíróóság fogházába.

Betörő szomszéd. Jeszenszki Bor-
bála szabadkai lakosnő panaszt tett a rendőr-
ségnél, hogy ismeretlen tettes távolléte alatt
feltörte lakásán akablakát s így behatolt szobá-
jába, ahonnan mindent ellopott. A rendőrség
azonnal megindította a nyomozást s a tettest
sikerült Osztoics Fülöp szomszéd személyében
kinyomozni. A mintegy 250 korona értékű
ingóság nagy részét megtalálták nála. Letar-
tóztatták.

Életmentés. Ingusz Salamon 14
éves bajai molnárinas szabad idejét csolna-
kázásra használta fel. Csolnakázás közben
beleesett a Sugovicába, de mivel uszni nem
tudott, fulladozni kezdett. Rainer István
műfestő épen abban a pillanatban, amidőn
a szerencsétlenség történt, a parton sétált
s midőn észrevette, hogy a hullámok a
gyermek feje felett már-már összecsapódnak,
minden megdöglés nélkül a vízbe ugrott
és a megrémült gyermeket a biztos haláltól
megmentette.

Katonaszökevény. Paróczy Péter
feketehegyi illetőségű, ki a ceglédi huszár-
ezrednél szolgált, folyó hó 6-án megszökött
és három-négy napig a feketehegyi határban
tartózkodott. A csendőrség a szökött katonát
elfogta és visszakisérte állomáshelyére. Szö-
késének oka állítása szerint káplárja durva
bánásmódja volt.

Agyonnyomta a cséplőgép.
Kaszás Miklós adai fuvaros egy cséplőgépet
szállított egy határbeli birtokra. A koci
mellett gyalogló fuvaros megcsuszott s a
gép alá került, mely összeroncolt. Nyom-
ban meghalt.

TANÜGY.

**Zombor szab. kir. város felső
kereskedelmi iskolájában** a tanulók
felvétele szeptember hó 2., 3. és 4-én törté-
nik, mindenkor d. e. 9—12 óráig. Az intézet
rendes tárgyai: vallás, magyar nyelv és
irodalom, német és francia nyelv, történelem,
földrajz, mennyiségtan és politikai számtan,
kereskedelmi számtan, természettan, irodai
munkálatok, keresk. könyvtel, keresk. leve-
lezés, keresk. ismeretek, közgazdasági és jogi
ismeretek, vegytan és áruismeret, szepírás;
rendkívüli tárgyak: szerb nyelv, német tár-
salgási gyakorlatok, gyorsírás, gépirás, torná-
zás és vívás. A felső kereskedelmi iskola
három évi tanfolyamból áll, ugyanannyi osztá-
lylyal, amelyek alsó, középső és felső osztá-
ly nevet viselnek. Az alsó osztályba oly
tanulókat veszünk fel, akik a gimnázium,
reál-, vagy polgári iskola négy osztályát siker-
rel elvégezték; a középső és felső osztályba
csak az előző osztály elvégzése után léphet
a tanuló. A felső osztályu tanuló az iskolai
év végén a vallás- és közoktatási és a keres-
kedelmi miniszterek képviselői jelenlétében
érettségi vizsgálatot tesznek, amely képesítés
tekintetében a gimnázium, reál-, vagy bár-
mely más felső keresk. iskola éretts. vizsgá-
latával egyenlő értékű, eszerint jogosít a
katonai egyévi önkéntességre is. Miután egy-
egy osztályba 40 tanulóval több nem vehető
fel, előjegyzéseket már a nagy szünet alatt
fogadunk el. A zombori illetőségű tanulók
tandija félévenként 34, a vidékieké 44 korona;
ezenkívül beírás alkalmával fizetendő: felvé-
teli díj fejből 4 korona, az orsz. tanári
nyugdíjalapra 6 korona, az ifj. könyvtára 2
korona és az év végén kiadandó értesítőre
1 korona. Előjegyztetés alkalmával a felvé-
teli, könyvtári- és értesítői díjak, összesen
7 korona előre fizetendők. Szegény sorsu,
jó előmenetelt tett tanulókat teljes tandíj-
mentességben részesítünk és tankönyvekkel
is ellátunk. Minden egyéb nézve az igaz-
gatóság készséggel ad felvilágosítást és szí-
vesen ajánl megbízható családokat, amelyek
tanulókat teljes ellátásra elfogadnak. A helyek
kiválasztásánál arra is gondot fordítunk, hogy
tanulóink a helyben elterjedt magyar, német
és szerb-horvát nyelvet, otthoni társalgás
utján is, elsajátíthassák. A zombori felső
kereskedelmi iskola igazgatósága.

ADOMÁK.

A fogorvos és a paraszt. A paraszt el-
megy a fogorvoshoz, hogy kihuzassa a fogát.
Megkéri az orvost, hogy fájdalom nélkül
huzza ki.

— El fogom altatni! — mondja az
orvos.

Erre a paraszt kiveszi az erszényét,
mire az orvos figyelmezteti, hogy ráér a
fizetéssel.

— Nem úgy doktor ur, — jegyzi meg
a paraszt — csak a pénzemet akarom meg-
olvasni, hogy tudjam, ha felébredek, mennyi
volt a bugyellárisomban!

A jutalom. Biró uram, kérem alásan,
jelentkezem a kihirdetett jutalomért. Egy ve-
szett kutyát löttem le, kérem a tiz koronát!

— Megkapja! De minthogy törvény
szerint a faluban lövöldözni husz korona
büntetés terhe alatt tiltva van, kelmed tar-
tozik még tiz korona büntetést fizetni.

A halott. — Ki halt meg kigyelmetek-
nél? — kérdi egy idegen a paraszttól.

— Feleségem, — volt a válasz.

— Sokáig volt beteg?

— Nem, csak kevés ideig betegeskedett.

— Hivtak hozzá orvost?

— Mostanáig nem, de ha rosszabbul
lett volna, hát hívtunk volna

A kecsketej elmaradhatatlan hatása. Meg
nem foghatom, — mond az asszony férjéhez,
— miért akar a mi Károlyunk szabó lenni?
— Miért? — válaszolt a férj — mert
kecsketejen nevelted föl!

Mindig ártatlan. Feleség: Hallod-e,
mégis csak sok, hogy mindig az utolsó vagy
a koresmában.

— Férj (dühösen): Milliom adta! Hát
mit tehetek én arról, hogy a többiek mind
előbb mennek el!

A nép. Kis szárnyvonalat építettek egy
községbe. De csak nem akart rajta megindulni
a közlekedés, nem is járt azon aztán a vonat
rendesen, indult, amikor neki tetszett. Egy
ilyen késői indulás alkalmával megunja a
várakozást Weisz Salamon és kikiált:

— Kondoktor ór! Induljunk már, mert
a nép uadon zöngölködik.

— Melyik nép?

— Hát én.

Nászajándék. Hiába beszélt Gyuri bácsi
a szomszédék Pistájának, hogy vegye el az ő
testvérhugát, az mégis más leányt vett el. A
menyegző napján aztán beállított Gyuri bácsi
a nászajándékkal, egy kis malaccal, mit ő
szavakkal adott át Pistának:

— Nesze fiam, nászajándéku ez a kis
malac. Látod, ha az én testvérhugomat vetted
volna el, disznót kaptál volna.

Elszólta magát. Mi az asszony, kinek
rsz?

Az öcsédet hívom meg holnapra va-
csorára.

— Ugy? De hát arról előbb nekem is
kellene talán valamit tudnom.

— Hát arra számítottam, hogy úgy
sem leszel itthon.

Az iskolában. Tanító: Mondd meg fiam,
melyik állat csüng legjobban az emberen?

— Tanuló (hosszas gondolkodás után):
A pióca!

A dinnyemag termeléséről.

Megközelítőleg minden növénytermelő
mezőgazda tudja, hogy rossz fajta magból kelt
növényvel kár minden vesződség; mert lehet

ugyan a mag jó csiraképes, de a lényeg az is, hogy a fajtája is jó legyen. Hiszen jó lehet, hogy a magkereskedelemben jobbadán olyan magvak kerülnek forgalomba, amelynek csiraképesége ellen alig lehet kifogást emelni, de a termelésnél az is igen fontos a jó csirázó képesség mellett, hogy milyen a fajtája. És itt igen nyomós ok van rá, hogy a lehető ségig minde ntermelő maga természetesen magot, főképen olyan növényfélékből, amelyek az el fajzásra nagyon hajlandók. Ilyen az elfajzásra nagyon is hajlandó növényfélék egyike a dinnye is, amely nemcsak magával egymás között, de a vele igen közel álló rokon növényekkel mint: tök, ugorka is el szokott fajzani, természetesen hátrányosan.

Ugy tudom, felesleges bővebb magyarázatokba bocsátkozni arra nézve, hogy mennyi család ér a termelőt, ha veszi a dinnye magot, csak azt hangoztatom, hogy mindig az a legjobb és egyuttal fajazonos mag, amelyet magunk termelünk.

Előre kell bocsátanom azonban azt, hogy a magtermelés nem olyan könnyű dolog, amint azt gondoljuk, sőt ellenkezőleg, ha valahol, ugy ezen a téren követel a termelés figyelmet, pontosságot és szorgosságot ugyannyira, hogy csakis ehhez való érzékkel bíró termelő tud jó eredményt felmutatni.

Hazai dinnyetermelésünk hanyatlásának egyik főoka abban rejlik, hogy kevés súlyt helyezünk a már meghonosodott, tehát minden tekintetben jó termő dinnyefajtáink magtermelésére; képesek vagyunk egy a frázisokkal agyon támogatott, de alapjában előttünk ismeretlen idegen fajtát a mi régi megszokott jó fajtáinkkal feleserélni s kockára tenni évi fáradságunkat és anyagi áldozatunkat csak azért, hogy ujat (!) termeljünk. Szó sincs róla, nem szabad teljesen elzárkózni a jobbal szemben, de csak akkor, ha tudjuk, hogy az új jobb a régivel.

Számtalan példa igazolja, hogy a piacon vásárolt, idegen helyen termelt dinnyének szedett magjából ritkán terem ismét olyan, amilyen az elődje volt, a hevesi, szolnoki, kecskeméti, kőrösi, de még a vukovári dinnye sem lesz itt a Bácskában olyan, mint amilyen speciális termelő helyén szokott lenni, mert a dinnyének is ép ugy mint más növénytelének megvan az éghajlat és a talaj iránti igénye.

Mindezeknek az előrebocsátása után, rövide fogott körvonalakban adjuk a dinnyemag termelésnek főbb szabályait a következőkben:

Ha birtokában vagyunk egy jó jellegzetes s a viszonyainknak teljesen megfelelő dinnyefajtának, akkor csak tisztán ebből a fajtából szabad egy-egy sorba elvetni. A magnak valót, mindig olyan növényt vagy növényeket válasszunk ki, mely már elejétől fogva a legerősebb, a legtükrösebb, legegészségesebb növekedést és a gyümöleskötést a leg hamarabb mutatja; az ilyen növényt vagy növényeket feltűnő karóval kell megjelölni s különös gondozásban részesíteni.

A legjobb magot az a termés vagy gyümölcs adja, amely legközelebb van a tökéhez vagy gyökerekhez és ugyanez a legjobb mag mindig a gyümölcs közepe táján van. A magnak való dinnyét teljes érett állapotáig a tőn kell hagyni. A dinnye a vetéstől számítva 90—100 ik napon kezd érni, az érésnek jele különféle, így p. o. a görögdinnye éréskor elveszti hamvasságát és fényes, tiszta zöld színt vesz fel, a hozzá legközelebb lévő indakapaszkodó vagy bajusz megbarnul, összeavarodik s a gyümölcs ujjunkkal kopogtatásra

nem tulságos tompa hangot ad. A sárga dinnye éréskor virágos végük megpuhul, színt változtat, a kocsány töve megreped s a gyümölcs illata fokozódik.

A magot óvatosan kell kiszedni, megmosni, árnyékos helyen kitergetni s száraz állapotban apró zsákokba téve hűvös, szellős helyen felaggatva legalább egy évig úgy hagyni, mert a dinnyemagnak legalább egy év kell, hogy az utóérésen keresztül menjen. Friss dinnyemag schasem ad jellegzetes és jó termést. Ezek azok a főbb vonások és szabályok, amelyeket a dinnyemag termelésénél figyelembe kell venni.

Cséser Gyula.

FELHIVÁS.

Értesitem az érdeklődő kartársakat, hogy a vezetésem alatt álló hivatal személyzetével a baja—bátaszéki vasuti hid építési munkáinak megtekintése céljából e hó 22-én Bajára utazunk.

Indulás Zomborból a jelzett napon délben 1 órakor. Éjjelezés Baján és visszautazás 23-án reggel 7 órakor.

Azok a kartársak és érdeklődők, akik ezen a kiránduláson résztvenni óhajtanak, sziveskedjenek az államépítészeti hivatalnál kitett iven feliratkozni. A bajai építészvezetőség a kirándulásról már értesítettet.

Zombor, 1907. augusztus 16-án.

Stankovits,
kir. főmérnök.

HIRDETÉSEK.

Eladó vagy kiadó

néhai özv. Lippert Antalnének a város közelében fekvő **szőlője** és a mellette fekvő **szántó föld.** — Értekezhetni Apatini-ut 8. szám alatt.

Eladó.

Apatini ut 8. szám alatt eladó egy egész lakásberendezés: **butorok, szőnyegeg, függönyök** stb. Konyhaeszközök, tűzifa, 25 drb oleander.

Kiadó.

az Apatini-ut 8. szám alatt 1907. évi november 1-től:

I. **Egy utcai lakás**, mely áll 4 szoba, előszoba és az összes mellék-helyiségekből; konyhakert;

II. **Istálló, kocsiszin, magtár és kukoricagóré** a lakással együtt vagy külön-külön.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

FIGYELMEZTETÉS!

Zomborban az 1907/8. iskolai évre

INTERNÁTUS

(DEÁK OTTHON)

létesül egy gimnáziumi és egy kereskedelmi iskolai tanár felügyelete alatt. — Az ellátási díj **havi 40 korona.**

A t. szülőknek felvilágosítással és prospektussal szolgál

dr. Pólay Vilmos,

az internátus igazgatója.

194—*—13

Eladó kukoricagórék!

4 drb egyenként 12 m. hosszú, 2 m. széles és 2¼ m. magas, teljesen új tölgyfa kukoricagóré eladó. — Bővebbet a tulajdonos:

Szauter Mihály

3—3

hentes, Apatin.

Csemegeszőlő eladás.

A Rákóczy-uton a cs. és kir. katonai laktanya melletti szőlőben mindennap frissen szedett, válogatott csemegeszőlő kapható:

Chasselások és muskotály fajok (szagos vegyítve (fehér, piros, kék) 36 fill. kilója.

Téli szőlő (szept. végén) 50 fill. kilója.

Legkisebb mennyiség 5 kiló, kívánatra házhoz szállítva.

VIDÉKRE az összeg előzetes beküldése mellett: **Postán** 5 kilós kosárban csomagolással, bérmentes szállítással 3 kor. **Vasuton** 10 kilós kosárban csomagolással, bérmentes szállítással 5 korona.

Szlávy Péter

259—4—1

Zombor, Nagytemplom-utca 9. sz.

4791/1907.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye Mélykut és Rém községeiből álló VIII. kéményseprési kerületében elhalálozás folytán megürült kéményseprői állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Az állás javadalmazását a 32287. alisp. 1407/jkv. 1903. számú vármegyei szabályrendelettel megállapított seprési díjak képezik.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az említett szabályrendeletben előirt képesítésüket igazoló kérvényüket hozzám **f. évi szeptember hó 8-ig** nyujtsák be.

Bácsalmás, 1907. augusztus hó 4.

Főszolgabíró szabadságon:

Koller,

szolgabíró.

Házeladás.

Hódság község kellő közepén, nagy forgalomnak örvendő, a plébánia és az adóhivatallal szemben levő **154. sz. ház,** szabad kézből **azonnal eladó.**

Bővebbet: **id. Menráth József,** tulajdonosnál.

1905. Ö. 265/204.

Bérbeadási hirdetés.

Alulírott zárgondnok, a zombori kir. járásbírósnak 1905. Ö. 265/204. számú végzése folytán közhírré teszi, hogy a néhai Lóbl Vilmos volt ujsziváci lakos hagyatéka javára zár alatt levő, a bajszaalsóroglaticai 7. sz. betétben A. I. 1-4. sorszámok alatt foglalt 61 hold 734 □-öl ingatlan, a rajta levő gazdasági épületek nélkül, őszi vetés alá egy évre az 1907/1908. gazdasági évre, képenzfizetés mellett bérbe adatik.

Amennyiben az árverés akár az árverelő számánál, akár a megajánlott bérösszegeknél fogva sikertelennek mutatkoznék, a fenti ingatlanok nyomban 5 láncos részletekben (a 2000 □-öl) bérbeadatnak.

Mely bérbeadásnak a bajsai határban a Lóbl Vilmos-féle négyes pusztán, Ószivác határszélén leendő eszközlésére 1907. évi augusztus hó 24-ik napjának d. e. 8 órája határidőül kitétik s ahhoz a bérbevevők oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy a bérösszeg készpénzben zárgondnok kezéhez a legtöbbet ígérő által azonnal lefizetendő.

Az árverési feltételek zárgondnoknál betekintheők.

Ujszivác, 1907. évi augusztus hó 15-én.

Eimann Károly,
zárgondnok.

3066.

1907.

Hirdetés.

Mellyel közhírré tétetik, hogy a község belterületén **két ártézi kut furása szeptember hó 2-án d. e. 10^{1/2} órakor** tartandó nyilvános árlejtésen fog kiadatni.

Ajánlatok írásban is tehetők.

Bácsföldvár, 1907. évi augusztus 13.

Elöljáróság.

GÖSZL PÁL

cementáru gyára Zombor Thököly-ut 18. (az udvarban).

Ajánlja saját gyártmányu és 420 atmoszfera nyomással készült **cementlapjait** a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig folyosók, konyhák, fürdőszobák, tem-
plomok, kapualjak beburkolására.

Beocsini cementgyári Unio részvénytárs. Seidner Bernát és Fia Lalasinei mészgyárak
képviselte és raktára.

Elárusítás kicsinyben és nagyban.

Cimre ügyelni kérem.

30-21

Részletfizetésre!

A nagyérdemü közönség b. tudomására adom, hogy nagyobb forgalom elérése végett **villanyvilágítási berendezést, villanyos csillárokat,** amelyből óriási választék állandóan raktáron van, **leszállított árak és**

részletfizetés mellett is berendezem.

Kérem a nagyérdemü közönséget raktárom megtekintésére.

Költségvetéseket és terveket díjtalanul készítem.

Tisztelettel

TELTSCHE GÁSPÁR,

hatóságilag engedélyezett villanyvilágítási vállalatja.

Részletfizetésre!

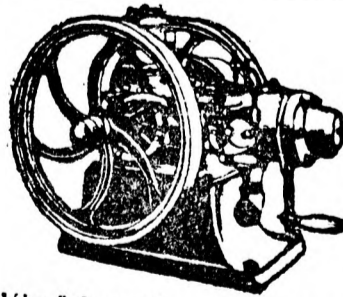
Részletfizetésre!

*-33

Jótállás két év!

Eredeti svéd gyártmányu **BOLINDERS NYERSOLAJMOTOROK**
és **NYERSOLAJLOKOMOBILOK**
RUNDLÖF SZABADALMA!

Ezernél
több
üzemben!

Ezernél
több
üzemben!

Üzemük a létező legolcsóbb, legmegbízhatóbb.

Szerkezetük szabatos, könnyen érthető, könnyen hozzáférhető, — a por elől védve van. Kezeléshez nem kell gépész.

Pénzügyi feltételen nincsen — Megindítás után nem kell felügyelet.

Motorok 3-tól 100 lóerőig és feljebb. — Lokomobilok 5-től 20 lóerőig.

Szakszerű felvilágosításokkal, árjegyzékkel, ajánlattal és referenciákkal kívánatra díjmentesen szolgálunk.

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA gépraktár és műszaki iroda
BUDAPEST, V., Váci-körút 26. — Távirati cím „USZÓ” Budapest.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fl.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fl.

Keil-féle padlófénymáz 90 fl.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

8-1

3359/1907.

Pályázati hirdetmény.

Nadalja községben lemondás folytán megüresedett, havi előleges részletekben esedékes 1000 korona évi fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra.

Az okmányolt kérvények a szablyai járás főszolgabirájához folyó évi szeptember hó 10-ig nyújtandók be.

Zsablya, 1907. évi augusztus hó 13-án.

Verner Hugó,

szolgabíró.

8-1

Kosztos diákok

a jövő iskolai évre elvállaltatnak intelligens tanító családnál, hol kellő felügyelet mellett, ** gondos ápolásban is részesülnek. **

Cím: **SIPOS IGNÁC Zombor,**
Zöldfa-utca 6. szám. 244-9-6

Meghívó.

A ZOMBORI I. ÖNSEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET
1907. évi szeptember hó 1-én d. e. 9^{1/2} órakor
saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyhez a szövetség tagjait tisztelettel meghívja.

Zombor, 1907. augusztus hó 11-én.

Scherer Rezső, jegyző.
Bittermann Nandor, igazgató.

Tárgy: A szövetség kebelében zálogintézet felállítása. 3-3

„AGRARIA”
Budapest, Váci ut 2.

Levél cím:

Kérjen minden gazda
árjegyzéket

Malomberendezések stb.

Benzincsépők

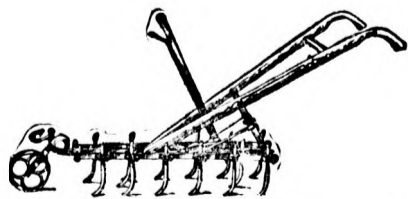
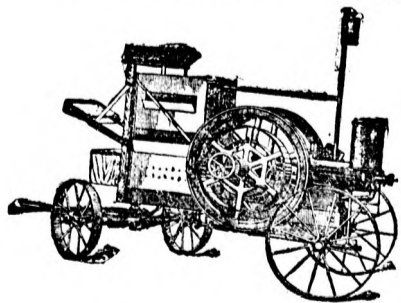
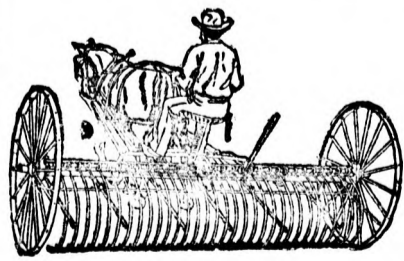
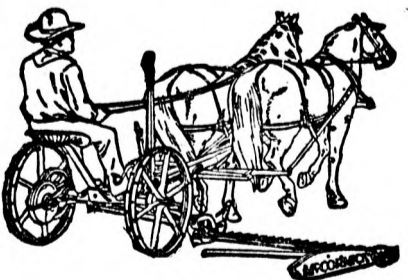
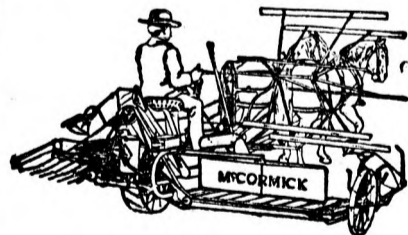
Benzinmotorok

MAGYAR GÉPFORGALMI R. TÁRS.

AGRARIA

Mc Cormick

amerikai aratógép-gyár

igazgatósága és főraktára:
Budapest, V., Alkotmány-utca 12.
Knecht E. John igazgató.
Mc Cormick kévekötő-aratógépei és marokrakó-aratógépei a magyar viszonyoknak megfelelően külön lesznek gyártva.
Ez nem üres frázis, hanem tény!

Összes gyártmányainkról szóló képes katalógusunkat kívánatra bérmentve küldjük.

Faeladás

Gombos alatt, mintegy 8 kmnyire a kamaristyei dunaparton igen szép rakodóhelyen mintegy 800 öl tölgyhasab, dorong és rövid tűzifa, nemkülönben 60 m³ hajófa (3"-es I-a pallók 10 m. hossz.) azonkívül mintegy tízezer akó kádárfa, elsőrendű minőségben — nagyobb tételekben

eladó:

Schäffer József Antal
fakereskedőnel, APATINBAN.

Tanuló leányok,

jobb családból valók, a jövő iskolai évre, teljes ellátásra fölvételnek egy helybeli uri családnál, ahol magyarul és németül tökéletesen beszélnek s használatra egy zongora is rendelkezésre áll. Bővebbet **Giffinger Antalnál** Ujvidéken, Petőfi-utca 6. 3-3

Mindennemű varrógépek és kerékpárok javítóműhelye.

TURY JÁNOS

mechanikai gépműhelye ZOMBOR, Galamb-utca 10.

Nagy kerékpár javítóműhely, valamint varrógép, számozógép, grammofon, villanyos csengő és minden e szakmába vágó gépek javítóműhelye. Eszközöl villanyos csengő bevezetéseket szavatosság mellett.

Minden gép javításáért 1 évi szavatosság.

Minden varrógéphez alkatrészek.

Állandó raktár:

Varró- és himző-gépekben, kerékpárokban és ezek alkatrészeiben.

A Courir kerékpárok képviselője.
Szolid árak, kedvezményes fizetési feltételek.

20-18

Valaszték kerékpár alkatrészekben.

Házeladás.

Zomborban, (Szelence városrész)
Ács-utca 2. sz. házam, szatós és
koresmai joggal

szabadkézből eladó,
esetleg nov. 1. kiadó.

Bővebbet a tulajdonosnál:
Rovákovits Pálné.

3-3

1280/kg. szám.

Hirdetmény.

Mely szerint közhírré tétetik, hogy Boróc község vadászati joga az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében 1908. évi január hó 1-től egész 1913. évi december hó 31-ig f. évi szeptember hó 17-én d. e. 9 órakor Boróc község-házánál nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár évi 100 korona.

Az árverési feltételek a község-jegyzői irodában betekintheők.

Borócon, 1907. augusztus hó 7-én.

Mallin Károly, Kruth Dobren,
jegyző. 2-2 bírő.

CSEMEGE

SZŐLŐ

mézédes Chasselas és muskotály fajták, naponta frissen szedve

olcsón kapható:

Krizmanits Imre

apatini-uti szőlőtelepén, valamint Kis-templom-utca 12. szám alatti lakásán.

5 klgm. vételénél házhoz szállítatik.

Tartós téli szőlőre már most előjegyezhető.

ZOMBOR NÁNDOR

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos, valamint zománczott főzőedény kereskedése ZOMBOR (Bácska).

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy üzletemet a legjobb minőségű

zománczott főzőedénynyel

kibővittem és azt a n. é. közönségnek a legolcsóbb árban számitom, kérve a n. é. közönség szives pártfogását.

Továbbá dús raktár mindenféle jégszekrényekben (vendéglősök, mészárosok és magánosok részére), fürdőkádakban és konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilyenmü bádogaruk elkészíttetnek.

Javítások olcsón és pontosan.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

